

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **Labrys, o.p.s.**, IČ 27573486, se sídlem Hloubětínská 16/11, Praha 9, zast. JUDr. Luděkem Lintnerem, advokátem, se sídlem Bezručova 9, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo kultury**, se sídlem Maltézské náměstí 471/1, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí ministra kultury ze dne 22. 9. 2021, č. j. MK 59240/2021 OLP, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 1. 2023, č. j. 6 A 98/2021-80,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 1. 2023, č. j. 6 A 98/2021-80, **se zrušuje.**
- II. Rozhodnutí ministra kultury ze dne 22. 9. 2021, č. j. MK 59240/2021 OLP, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. V řízeních o kasační stížnosti a o žalobě proti rozhodnutí ministra kultury ze dne 22. 9. 2021, č. j. MK 59240/2021 OLP, **je** žalovaný **p o v i n e n** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 27.300 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta JUDr. Luděka Lintnera.

O d ů v o d n ě n í :

I. Shrnutí předcházejícího řízení

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 26. 10. 2020, č. j. MK 45173/2020 OPP, odejmul žalobkyni povolení k provádění archeologických výzkumů č. 7950/2006 ze dne 19. 9. 2006, a to podle § 21 odst. 5 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o památkové péči“).

[2] Ministr kultury rozhodnutím ze dne 22. 9. 2021, č. j. MK 59240/2021 OLP, zamítl rozklad žalobkyně a potvrdil rozhodnutí žalovaného.

[3] Proti rozhodnutí ministra kultury brojila žalobkyně žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který ji zamítl rozsudkem ze dne 26. 1. 2023, č. j. 6 A 98/2021-80.

[4] Městský soud v první řadě uvedl, že oprávnění bylo žalobkyni odejmuto (i) pro porušování povinností podle § 21 odst. 2 zákona o památkové péči, neboť prováděla archeologický výzkum, aniž měla uzavřenou platnou dohodu o rozsahu a podmínkách provádění archeologických výzkumů s Akademií věd ČR, a (ii) pro opakované a dlouhodobé porušování povinnosti oznamovat zahájení archeologických výzkumů a podávání nálezových zpráv o výsledcích těchto výzkumů Archeologickému ústavu Akademie věd ČR (dále jen „Archeologický ústav“) podle § 21 odst. 4 zákona o památkové péči. Odejmutí oprávnění žalobkyně je přitom zákonné, ob stojí-li alespoň jeden z těchto důvodů.

[5] V rozsudku ze dne 27. 2. 2019, č. j. 5 A 130/2016-96, konstatoval městský soud nezákonnost zásahu Akademie věd ČR, která s žalobkyní neuzavřela dohodu o rozsahu a podmínkách provádění archeologických výzkumů, ačkoli k tomu byla ze zákona povinna. Tento rozsudek navazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 9. 2018, č. j. 1 As 78/2008-47. Za této situace nelze žalobkyni vytýkat, že nadále prováděla archeologický výzkum poté, co selhala jednání o uzavření nové dohody v roce 2015. První důvod odnětí oprávnění žalobkyni tudíž podle závěru městského soudu neobstojí.

[6] Ohledně druhého důvodu dospěl městský soud k závěru, že správní rozhodnutí nebyla v rozporu se zásadou přiměřenosti a zásadou legitimního očekávání, jak tvrdila žalobkyně. Přestože je odnětí povolení sankcí *ultima ratio*, bylo v tomto případě namístě. V důsledku neoznámení prováděného archeologického výzkumu a neodevzdání nálezové zprávy o jeho výsledcích může dojít ke ztrátě informací při něm získaných, a tím pádem k ohrožení archeologického dědictví, které je objektem veřejného zájmu. Žalobkyně, narozdíl od jiných oprávněných organizací, nepřistoupila po upozornění Akademie věd ČR k nápravě pochybení vážících se již k dohodě ze dne 23. 2. 2009. Neexistuje žádný skutkově obdobný případ, kdy by se oprávněná organizace dopustila tak rozsáhlého a dlouhodobého porušování povinností vyplývajících z vydaného povolení k provádění archeologických výzkumů (až 841 položek uvedených v příloze č. 5 dohody ze dne 12. 12. 2019).

[7] Městský soud nepřisvědčil námitce, že ve věci bylo rozhodováno za jiného skutkového a právního stavu, než jaký zde byl v době podání návrhu na odnětí povolení, a to s ohledem na uzavření nové dohody mezi žalobkyní a Akademií věd ČR dne 12. 12. 2019. V té byly sice sjednány nové termíny k odevzdání nálezových zpráv, avšak tato skutečnost neznamená, že se žalobkyně dlouhodobě a ve velkém rozsahu nedopouštěla porušování zákonných povinností. Jinými slovy, uzavření nové dohody neznamená zhojení pochybení žalobkyně. Akademie věd ČR může iniciovat řízení o odejmutí povolení k provádění archeologických výzkumů i v případě, kdy má s oprávněnou organizací uzavřenou příslušnou dohodu. Ostatně při podpisu nové dohody nedeclarovala, že vezme svůj návrh na odejmutí povolení zpět. Úkolem žalovaného je posoudit závažnost a důvodnost porušování podmínek k provádění archeologických výzkumů. Shodou na obsahu přílohy dohody uznala žalobkyně pochybení, jež je nutné napravit, a sjednání nových termínů v ní obsažených je třeba chápat jako snahu Akademie věd ČR předejít ztrátám na výsledcích výzkumů. S ohledem na tyto skutečnosti nemohla žalobkyně legitimně očekávat, že po uzavření nové dohody nebude vydáno rozhodnutí o odejmutí povolení k provádění archeologických

pokračování

výzkumů. Rozsáhlost a dlouhodobost pochybení žalobkyně jsou tak podle městského soudu legitimním důvodem pro rozhodnutí žalovaného.

[8] Vytýkané průtahy řízení či ztrátu spisu pak nepovažoval městský soud za podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které by mělo vliv na zákonnost rozhodnutí žalovaného.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[9] Proti tomuto rozsudku městského soudu podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včasnou kasační stížnost, jejíž důvody podřadila pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[10] Stěžovatelka souhlasí s městským soudem, že se Akademie věd ČR dopustila nezákonného zásahu, jestliže odmítala uzavřít novou dohodu o provádění archeologických výzkumů. V důsledku absence této dohody došlo k navýšení počtu nevyřešených povinností z 32 nedodaných nálezových zpráv na 841. Stěžovatelka byla nucena v činnosti pokračovat, avšak jí byl znemožněn přístup do oborových databází Akademie věd ČR, které slouží k získání podkladů ke zpracování nálezových zpráv a k jejich odevzdávání. Využívání těchto systémů je totiž vázáno na dohodu uzavřenou s Akademií věd ČR. Přístup do systémů byl proto stěžovateli obnoven až s uzavřením nové dohody o rozsahu a podmínkách provádění archeologických výzkumů ze dne 12. 12. 2019, načež většinu nálezových zpráv dodala. Nevyřešené položky byly tedy „administrativní záležitostí“, kterou stěžovatelka vyřešila poté, co jí byl systém zpřístupněn. Městský soud vycházel formalisticky z přílohy č. 5 výše uvedené dohody, aniž by se zabýval, co je podstatou nevyřešených povinností. I ve vztahu k posouzení druhého důvodu odejmutí oprávnění měl městský soud přihlídnout k nezákonnému zásahu Akademie věd ČR, v jehož důsledku nemohla stěžovatelka své povinnosti objektivně plnit.

[11] Podstatou žalobní argumentace nebylo tvrzení, že by stěžovatelka nebyla v prodlení s odevzdáním nálezových zpráv, nýbrž námitka, že odnětí povolení je zásahem *ultima ratio*, který musí být přiměřený závažnosti porušení povinností existujících v době vydání správního rozhodnutí. Městský soud podle stěžovatelky při posouzení této otázky dostatečně nereflektoval již uvedené specifické okolnosti případu, mimo jiné skutečnost, že v okamžiku vydání rozhodnutí nebyla stěžovatelka v prodlení s odevzdáním žádných nálezových zpráv. Za této situace není dán legitimní důvod pro odnětí povolení a v jeho důsledku likvidace fungující oprávněné organizace.

[12] Ohledně svého legitimního očekávání stěžovatelka namítá, že dohoda s Akademií věd ČR ze dne 12. 12. 2019 byla uzavřena na dobu neurčitou, a proto předpokládala, že po vyřešení sporu a sjednání nových termínů odevzdání nálezových zpráv bude moci v činnosti pokračovat. Z tohoto důvodu ostatně přistoupila k připojení dodatku č. 5 této dohody, v níž záměrně nebyl použit termín „nesplněné“ povinnosti, ale „nevyřešené“ povinnosti, neboť bylo třeba vypořádat se s řadou chybně vedených záznamů vzniklých na straně Akademie

věd ČR. Toto nemohla stěžovatelka ovlivnit i vzhledem k tomu, že neměla přístup do příslušné databáze.

[13] Stěžovatelka poukazuje na praxi jiných oprávněných organizací, které své povinnosti dlouhodobě neplní, avšak Akademie věd ČR tento stav toleruje, resp. v jejich případě nenavrhuje odnětí oprávnění. K tomu stěžovatelka uvádí přehled subjektů s největším počtem prohrěšků, k čemuž dodává, že nesouhlasí se závěrem městského soudu, že neexistuje žádný skutkově shodný či podobný případ a že by Akademie věd ČR takto závažné pochybení neřešila. To dokládá, že se městský soud neseznámil s důkazním materiálem předloženým stěžovatelkou. Nadto Akademie věd ČR veškeré kroky proti několika málo oprávněným organizacím podnikla až v návaznosti na námitku stěžovatelky ohledně diskriminačního jednání. Stěžovatelka je proto nadále přesvědčena o porušení zákazu diskriminace ze strany Akademie věd ČR.

[14] S ohledem na výše uvedené stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil.

[15] Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný uvádí, že stěžovatelka vznesla obdobnou argumentaci ohledně nemožnosti odevzdání nálezových zpráv a ohledně diskriminačního přístupu Akademie věd ČR již v rozkladu. Městský soud se s námitkami stěžovatelky vypořádal dostatečně a přezkoumatelným způsobem. Žalovaný nesouhlasí s tvrzením stěžovatelky, že vytýkaná pochybení vznikla v důsledku nezákonného zásahu Akademie věd ČR v období let 2015 až 2019, neboť dohoda o rozsahu a podmínkách provádění archeologických výzkumů nebyla uzavřena z důvodu opakovaného, rozsáhlého a dlouhodobého porušování povinností vzešlých z předešlých dohod a zákonných povinností podle § 21 odst. 4 zákona o památkové péči. Neuzavření dohody tedy nebylo příčinou, nýbrž důsledkem porušování povinností ze strany stěžovatelky. Sama stěžovatelka nerozporuje, že se vytýkaných pochybení dopustila, nicméně je bagatelizuje poukazováním na pochybení jiných oprávněných organizací a tvrzením, že se jednalo o „administrativní záležitost“. Dle žalovaného neobstojí tvrzení stěžovatelky, že jí v plnění povinností bránil přístup do databází Akademie věd ČR, neboť databáze IDAV jí byla i nadále přístupná pro nahlížení a zprávy o ukončených archeologických výzkumech bylo možné podat jiným způsobem, což dokonce stěžovatelka několikrát učinila. Do 30. 5. 2017 bylo podávání nálezových zpráv nezávislé na provozu databáze IDAV a po spuštění nového systému Archeologické mapy umožňoval Archeologický ústav nadále podávat zprávy starým způsobem. Nadto sama stěžovatelka v roce 2015 ukončila jednání s Akademií věd ČR a nezažádala o přístup do databáze IDAV či Archeologické mapy.

[16] Uzavřením nové dohody nebyla dle žalovaného zhojena pochybení stěžovatelky, naopak shodou na obsahu přílohy k této dohodě stěžovatelka uznala rozsah pochybení z předešlého období. Stanovením nových termínů se Akademie věd ČR pouze snažila zabránit případným ztrátám, přičemž vůči stěžovateli deklarovala, že bude nadále trvat na návrhu k odejmutí povolení k provádění archeologického výzkumu, neboť jeho důvodnost stále trvá. Toto sdělil stěžovatelce na osobním jednání i písemně. Stěžovatelka zamlčuje, že převážnou část nálezových zpráv dodala do systému až po vydání rozhodnutí o odejmutí povolení, a proto se její argumentace ohledně napravení administrativních pochybení jeví jako účelová. Rozsah a dlouhodobost neplnění povinností v projednávané věci nemá

pokračování

období, takže Akademie věd ČR neuplatnila odlišný či diskriminační přístup vůči stěžovateli.

[17] Ke stěžovateličině analýze neodevzdaných nálezových zpráv a hlášení ostatních oprávněných organizací žalovaný uvádí, že je třeba korigovat absolutní hodnoty počtu terénních výzkumů do roku 2017, k nimž nebyly nálezové zprávy dodány, neboť jejich evidence IDAV byla uvedena do provozu 1. 10. 2010 a údaje předcházející tomuto datu zahrnují zkušební provoz databáze. Akademie věd ČR eviduje počty chybějících nálezových zpráv u jednotlivých subjektů v poměru k počtu celkově provedených výzkumů. Pokud se jedná o podíl v jednotkách procent, jsou na tento fakt oprávněné organizace upozorněny a vyzvány k nápravě, načež jsou tato pochybení řešena. Jestliže podíl přesahuje 10 %, zahajuje Akademie věd ČR jednání o nápravě. Samotný počet nálezových zpráv nevypovídá o diskriminačním přístupu Akademie věd ČR vůči stěžovateli. Ostatní oprávněné organizace, narozdíl od stěžovatelky, přistupují k jednání se zájmem, projevují úsilí o nápravu a zpravidla dosahují posunu. Stěžovatelka však přes opakované pokusy ze strany Akademie věd ČR o uzavření dohody obsahující nové termíny nezjedнала nápravu.

[18] S ohledem na tyto skutečnosti žalovaný navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

III. Posouzení kasační stížnosti

[19] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. V kasační stížnosti stěžovatelka poukázala na znění § 103 odst. 1 písm. a) b) a d) s. ř. s., avšak z jejího obsahu je zřejmé, že v ní byla namítnuta jen nezákonnost napadeného rozsudku spočívající v nesprávném posouzení příslušných právních otázek soudem v předcházejícím řízení. Kasační stížnost tak byla ve skutečnosti podána jen z důvodu uvedeného v písmenu a) tohoto ustanovení.

[20] V prvé řadě se Nejvyšší správní soud vyjádří k námitce stěžovatelky, že svoji povinnost odevzdat zprávy o výsledcích archeologických výzkumů nemohla splnit v důsledku znemožnění přístupu do příslušných systémů. Z pohledu projednávané věci je podstatné, že stěžovatelka neuplatnila tuto argumentaci v žalobě. V ní se totiž omezila na tvrzení, že „zcela zásadní míra tvrzených pochybení, která vedla žalovanou k odnětí povolení k archeologickému výzkumu, byla způsobena v důsledku nezákonného zásahu ze strany správního orgánu (Akademie věd ČR), který trval od roku 2015 do roku 2019, a byl zvrácen až zásahem Městského soudu v Praze, konkrétně rozsudkem ze dne 27. 2. 2019, č. j. 5 A 130/2016-96-99.“. Ve vztahu k uvedené žalobní námitce by musela stěžovatelka konkrétně tvrdit, že nemohla svým povinnostem dostát, neboť jí byl v důsledku nezákonného zásahu Akademie věd ČR znemožněn přístup do příslušných systémů, což však neučinila. Touto otázkou se proto nemohl zabývat ani městský soud. Je přitom evidentní, že stěžovatelce nic nebránilo uplatnit danou argumentaci již v žalobě, což dokládá i skutečnost, že obdobnou námitku vznesla v rozkladu proti rozhodnutí žalovaného. Uplatnění takových námitek až v řízení před Nejvyšším správním soudem je tak nepřípustné ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť se v tomto ohledu kasační stížnost opírá o důvody, které stěžovatelka neuplatnila v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohla. Z tohoto důvodu se Nejvyšší správní soud nemohl výše uvedenou stížnostní námitkou věcně zabývat.

[21] Podstatou věcně projednatelných námitek jsou otázky, (i) zda bylo odebrání povolení k provádění archeologických výzkumů přiměřenou reakcí na pochybení stěžovatelky, (ii) zda mohla stěžovatelka legitimně očekávat, že bude po uzavření dohody s Akademií věd ČR upuštěno od odnětí tohoto povolení a (iii) zda přistupovala Akademie věd ČR ke stěžovateli diskriminačně, když v jejím případě podala návrh na odnětí povolení.

[22] Podle 21 odst. 4 zákona o památkové péči *oprávněná organizace je povinná oznámit Archeologickému ústavu zahájení archeologických výzkumů a podat mu o jejich výsledcích zprávu. Jde-li o archeologické výzkumy na území prohlášeném za kulturní památku, národní kulturní památku, památkovou rezervaci nebo památkovou zónu, Archeologický ústav a oprávněné organizace oznámí zahájení archeologických výzkumů odborné organizaci státní památkové péče, které podají též zprávu o jejich výsledcích.*

[23] Podle § 21 odst. 5 zákona o památkové péči *Ministerstvo kultury po dohodě s Akademií věd České republiky může odejmout povolení k provádění archeologických výzkumů oprávněné organizaci, která porušila podmínky, za kterých jí bylo povolení uděleno.*

[24] Předně se Nejvyšší správní soud zabýval námitkou stěžovatelčina legitimního očekávání ohledně upuštění od odnětí povolení k provádění archeologických výzkumů v důsledku uzavření nové dohody s Akademií věd ČR. Pokud by byla tato námitka důvodná, nemělo by v zásadě smysl zabývat se zbylými otázkami, které v projednávané věci vyvstaly. Tuto námitku stěžovatelka uplatila již v žalobě a městský soud se s ní vypořádal v odstavcích 47 až 52 napadeného rozsudku, přičemž vycházel mimo jiné ze závěrů zmíněného rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 78/2018. V kasační stížnosti příslušnou argumentaci stěžovatelka v reakci na její vypořádání městským soudem nijak nerozvinula. Nejvyšší správní soud se s jejím vypořádáním městským soudem ztotožňuje a pro stručnost na něj odkazuje, neboť jeho úkolem není opakovat jednou správně vyřčené (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2021, č. j. 7 As 253/2019-26). Kasační soud proto pouze shrnuje, že uzavření veřejnoprávní smlouvy s Akademií věd ČR nemá vliv na existenci dřívějších pochybení stěžovatelky. Akademie věd ČR musí mít vzhledem k zákonné povinnosti dohodu uzavřít (viz níže) možnost iniciovat řízení o odejmutí oprávnění i v době trvání smlouvy, pakliže svůj souhlas (zde formulovaný jako „návrh“) neodvolá. Mimo to je uzavření nové dohody jedinou možností, jak může Akademie věd ČR předejít ztrátám výsledků archeologických výzkumů, jejichž zachování představuje objekt veřejného zájmu chráněného příslušnými ustanoveními zákona o památkové péči.

[25] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje rovněž se závěrem městského soudu, že pokračování s prováděním archeologických výzkumů bylo legitimním postupem stěžovatelky v situaci, kdy s ní Akademie věd ČR odmítala uzavřít příslušnou dohodu, čímž se dopustila nezákonného zásahu, jak konstatoval městský soud v uvedeném rozsudku sp. zn. 5 A 130/2016. Stěžovatelka ostatně disponovala stále platným povolením. S ohledem na tuto skutečnost však nemůže Nejvyšší správní soud přisvědčit úvaze městského soudu ohledně rozsahu porušení povinností stěžovatelky.

[26] Je třeba zdůraznit, že § 21 odst. 5 zákona o památkové péči umožňuje žalovanému odejmout povolení oprávněné organizaci při kumulativním splnění předpokladů, že (i) je dán souhlas Akademie věd ČR a (ii) oprávněná organizace porušila povinnosti vyplývající z předmětného povolení. O naplnění první podmínky není v projednávané věci pochyb,

pokračování

neboť právě Akademie věd ČR byla iniciátorem správního řízení, když podala návrh na odnětí povolení stěžovatelce, jak ostatně předpokládá recentní judikatura Nejvyššího správního soudu (viz odkazovaný rozsudek sp. zn. 1 As 78/2018). Stěžovatelce bylo vytýkáno, že nedostála své povinnosti podávat zprávy o výsledcích archeologických výzkumů. Způsob, jakým měla stěžovatelka tuto povinnost plnit, přitom neupravuje přímo zákon ani povolení k provádění archeologických výzkumů ze dne 29. 9. 2006, které žalovaný stěžovatelce svým rozhodnutím odejmul. Žalovaný v povolení toliko shrnul zákonné povinnosti oprávněných organizací a sdělil, že po nabytí právní moci povolení uzavře stěžovatelka dohodu o rozsahu a podmínkách provádění archeologického výzkumu s Akademií věd ČR. Konkrétní podmínky provádění archeologických výzkumů jsou upraveny právě dohodou s Akademií věd ČR, a to včetně termínů odevzdání nálezových zpráv. Problematickou se pak jeví skutečnost, že po skončení platnosti v pořadí třetí dohody ze dne 28. 5. 2014 neexistovala v období od 28. 5. 2015 do 12. 12. 2019 žádná veřejnoprávní smlouva mezi stěžovatelkou a Akademií věd, která by upravovala způsob plnění povinností, a tedy ani lhůty k podání zpráv o výsledcích archeologických výzkumů.

[27] Ze správního spisu se podává, že Akademie věd ČR odmítala uzavřít novou dohodu z důvodu neplnění povinností ze strany stěžovatelky, které jí vyplývaly z předešlých dohod, konkrétně měla stěžovatelka podle přílohy č. 5 třetí dohody doložit celkem 32 nálezových zpráv z archeologických výzkumů, s jejichž odevzdáním byla v prodlení, neboť terénní část předmětných výzkumů byla ukončena před více než třemi lety, což byla lhůta stanovená v čl. V druhé dohody o rozsahu a podmínkách provádění archeologických výzkumů (obdobně pak i v čl. IV třetí dohody). Smluvní strany si v příloze 5 třetí dohody ujednaly, že stěžovatelka dodá chybějící nálezové zprávy do 31. 12. 2014, nicméně ta tak učinila až v dubnu, resp. květnu 2015. Z jednání mezi stěžovatelkou a archeologickým ústavem v období červen až červenec 2015 vyplynulo, že stěžovatelka byla mimo neodevzdaných nálezových zpráv uvedených v příloze č. 5 třetí dohody v prodlení s odevzdáním dalších 72 nálezových zpráv. Není pochyb o tom, že stěžovatelka byla v prodlení s odevzdáním těchto nálezových zpráv, neboť to sama nerozporuje.

[28] Rozhodnutí žalovaného i napadený rozsudek jsou však založeny na závěru o dlouhodobosti a rozsahu porušování povinností stěžovatelkou. Žalovaný vycházel z toho, že seznam nevyřešených (nesplněných) povinností obsažený v dohodě ze dne 12. 12. 2019 čítá celkem 714 archeologických výzkumů, jejichž terénní část byla ukončena před více než třemi lety, přičemž měl za prokázané, že stěžovatelka nesplnila povinnosti vyplývající z dohody ze dne 28. 5. 2014 a archeologických výzkumů archeologických výzkumů zahájených po jejím skončení, neboť neodevzdala 110 nálezových zpráv, resp. zpráv o archeologické akci (viz str. 18 rozhodnutí žalovaného). Žalovaný si přitom byl vědom rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 78/2018-47, jímž byla konstatována nezákonnost zásahu Akademie věd ČR, i následného rozsudku městského soudu č. j. 5 A 130/2016-96 (viz přípisy ze dne 31. 10. 2018 a ze dne 25. 4. 2019). Městský soud v odstavci 46 napadeného rozsudku uvedl, že *„je možné dospět k závěru, že neexistuje žádný skutkově shodný či obdobný případ, kdy by se oprávněná organizace dopouštěla takto rozsáhlého a dlouhodobého porušování zákonných povinností a povinností vyplývajících pro ni z vydaného povolení k provádění archeologických výzkumů - seznam nevyřešených povinností, který je přílohou dohody ze dne 12. 12. 2019, obsahuje 841 položek.“* K tomu Nejvyšší správní soud doplňuje, že k těmto položkám stěžovatelka nedodala nálezové zprávy, resp. zprávy

o zahájení archeologické akce, přičemž u všech není uvedeno, kdy byla ukončena terénní část výzkum (to se týká cca. 6 z celkových 66 stran přílohy).

[29] Z výše uvedeného je zřejmé, že stěžovatelce bylo kromě nesplnění povinností vyplývajících z uzavřených smluv vytýkáno také nesplnění povinnosti odevzdat nálezové zprávy v mezidobí od 28. 5. 2015 do 12. 12. 2019, kdy neměla s Akademií věd ČR uzavřenou dohodu o podmínkách a rozsahu provádění archeologického výzkumu, a to v důsledku nezákonného zásahu Akademie věd ČR. Vyjde-li se z toho, že povinnosti stěžovatelky nebyly v tomto období nikterak upraveny, není možné jí vytýkat jejich porušení. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že za daných okolností žalovaný i městský soud pochybili při posouzení otázky přiměřenosti odejmutí oprávnění stěžovatelce, když k těmto domnělým prohřeškům přihlédli, neboť stěžovatelce mohli důvodně vytýkat jen nesplnění povinností upravených v dohodách uzavřených s Akademií věd ČR. V tomto ohledu je napadený rozsudek nezákonný, v důsledku čehož došlo k naplnění důvodu kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

IV. Závěr a náklady řízení

[30] S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu podle § 110 odst. 1 věty první před středníkem s. ř. s. zrušil. Jelikož by městský soud v novém žalobním řízení nemohl učinit nic jiného než z uvedených důvodů žalobou napadené rozhodnutí zrušit, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že povaha věci umožňuje, aby o žalobě sám rozhodl. Proto podle § 110 odst. 2 písm. a) a § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. současně se zrušením napadeného rozsudku zrušil pro nezákonnost také rozhodnutí ministra kultury a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm je žalovaný v souladu s § 78 odst. 5 s. ř. s. použitým přiměřeně podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. vázán výše vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu. Ministr kultury tak v dalším rozkladovém řízení přihlédne jen k těm pochybením, která vyplynula z dohod o podmínkách a rozsahu archeologického výzkumu uzavřených mezi stěžovatelkou a Akademií věd ČR. Současně se bude zabývat otázkou, zda se Akademie věd ČR nedopustila diskriminačního jednání, když podala návrh na odnětí povolení k provádění archeologických výzkumů pro dlouhodobost a rozsah porušování povinností stěžovatelky, kterou Nejvyšší správní soud s ohledem na uvedený závěr o nutnosti přihlédnout jen k některým z nich a za kratší časové období nemusel v tomto řízení o kasační stížnosti řešit.

[31] Nejvyšší správní soud je posledním soudem, který o dané věci rozhoduje, a proto musí rozhodnout i o náhradě nákladů celého soudního řízení. O náhradě nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že stěžovatelka má vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení, které důvodně vynaložila, neboť měla ve věci plný úspěch (§ 60 odst. 1 věta první za použití § 120 s. ř. s.).

[32] Důvodně vynaložené náklady řízení tvoří zaplacené soudní poplatky za žalobu ve výši 3.000 Kč, za kasační stížnost ve výši 5.000 Kč, za návrh na přiznání odkladného účinku žaloby ve výši 1.000 Kč a za návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve výši 1.000 Kč, což celkem činí 10.000 Kč, a dále odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování advokátem.

pokračování

[33] Odměna za zastupování byla určena podle § 11 odst. 1 odst. 1 písm. a) a d) ve spojení s § 7, § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších přepisů (dále jen „advokátní tarif“), a to za čtyři úkony právní služby po 3.100 Kč poskytnuté stěžovatelce v řízeních před oběma správními soudy (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby, podání doplnění žalobní argumentace a repliky k vyjádření žalovaného a podání kasační stížnosti), což je celkem 12.400 Kč. Náhrada hotových výdajů (režijní paušál) činí podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu 300 Kč za každý z uvedených čtyř úkonů, což je celkem 1.200 Kč. Za výše uvedené úkony právní služby proto náleží zástupci stěžovatelky 13.600 Kč. Dále náleží zástupci mimosmluvní odměna za dva úkony právní služby (návrh na přiznání odkladného účinku žaloby a návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti) ve výši 1.550 Kč za každý z těchto úkonů (jedná se o odměnu podle § 9 odst. 4 písm. d), ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu ve výši jedné poloviny v souladu s návětím § 11 odst. 2 advokátního tarifu, jelikož návrh na přiznání odkladného účinku žaloby je svou povahou a účelem nejbližší návrhu na předběžné opatření, k němuž došlo po zahájení řízení), celkem tedy 3.100 Kč, která se zvyšuje o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů za každý z uvedených úkonů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, celkem tedy o 600 Kč. Za tyto úkony právní služby proto náleží zástupci stěžovatelky celkem 3.700 Kč.

[34] Celkové důvodně vynaložené náklady stěžovatelky tedy činí 27.300 Kč, a proto Nejvyšší správní soud uložil procesně neúspěšnému žalovanému povinnost zaplatit úspěšné stěžovatelce na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti a o žalobě tuto částku k rukám jejího zástupce. Ke splnění této povinnosti stanovil Nejvyšší správní soud přiměřenou lhůtu třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. února 2024

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu